

Redovisning av regeringsuppdrag om riktade kommunikationsinsatser till huvudmän om stöd till barn och elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Specialpedagogiska skolmyndigheten 2024

Innehåll

1 Inledning	1
1.1 Genomförande av uppdraget	1
1.2 Avgränsningar	1
2 Kännedomsmätning	2
2.1 Hög kännedom	2
2.2 Behov av praktisknära stöd och förbättrade arbetssätt	2
2.3 Föredragna informationskanaler	2
3 Kommunikationsinsatser om SPSM:s samlade stöd inom NPF	3
3.1 NPF-guiden	3
3.2 Utökad rådgivning	3
3.3 Kommunikationskanaler	4
3.4 Uppföljning av kommunikationsinsatser	4
4 Utbildande insatser om NPF	4
4.1 Kurser, konferenser och webinarier	4
4.2 Podden Lika värde	5
5 Instruktioner och planeringsstöd kring användandet av studiepaket	5
5.1 Studiepaket NPF	5
5.2 Studiepaket språkstörning	6
6 Avslutande reflektioner	6
6.1 SPSM utvecklar ett mer främjande och proaktivt stöd utifrån mottagarnas behov	6
6.2 Stort behov av stöd	7

1 Inledning

Den 29 juni 2023 fattade regeringen ett beslut om ändring av Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) regleringsbrev för budgetåret 2023. SPSM fick i uppdrag att genomföra riktade kommunikationsinsatser till huvudmän om myndighetens stöd till barn och elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Syftet är att förbättra stödet till barn och elever med sådana funktionsnedsättningar.

1.1 Genomförande av uppdraget

SPSM utsåg i augusti 2023 en arbetsgrupp och en styrgrupp som ansvarat för genomförande av uppdraget. Arbetsgruppen har kartlagt SPSM:s samlade stöd inom NPF, såsom rådgivning, studiepaket, kurser och webinarier, läromedel, forskning och vägledande information.

Utifrån kartläggningen identifierade arbetsgruppen ett behov av att utveckla stöd för att underlätta planering och organisering av kompetensutveckling. Studiepaket NPF och Studiepaket språkstörning har därför kompletterats med planeringsstöd.

Arbetsgruppen har även genomfört en kännedomsmätning bland huvudmän och skolledare, såsom rektorer och biträdande rektorer. Utifrån kartläggningen av det samlade stödet, samt den genomförda kännedomsmätningen identifierades tre huvudaktiviteter inom uppdraget:

- Kommunikationsinsatser om SPSM:s samlade stöd inom NPF.
- Utbildande insatser om NPF.
- Instruktioner och planeringsstöd kring användande av Studiepaket NPF och Studiepaket språkstörning.

1.2 Avgränsningar

På myndighetens webbplats spsm.se är webbsidor om adhd, autism och språkstörning bland de mest besökta. Frågor inom dessa områden är också vanligast i myndighetens tjänst "Fråga en rådgivare".

I arbetet med regeringsuppdraget har fokus legat på insatser som gäller funktionsnedsättningarna adhd, autism och språkstörning. Genom att sprida myndighetens mest använda stöd är ambitionen att även öka kännedomen om stödet inom fler områden. Insatserna riktar sig främst till huvudmän och skolledare.

2 Kännedomsmätning

För att få bättre kunskap om huvudmäns och skolledares kännedom om SPSM och det stöd som myndigheten erbjuder inom NPF har en kännedomsmätning genomförts. 103 huvudmän och 100 skolledare har intervjuats.

2.1 Hög kännedom

Initialt var syftet med kännedomsmätningen också att ge underlag för uppföljning av kommunikationsinsatser inom uppdraget.

Kännedomsmätningen visar att såväl huvudmän som skolledare har en hög kännedom om SPSM och det kostnadsfria stöd som myndigheten erbjuder. Endast en procent av huvudmännen uppgav att de inte hört talas om SPSM. Samtliga skolledare hade kännedom om myndigheten.

Av de som har hört talas om SPSM kände 99 procent av huvudmännen och 90 procent av skolledarna till att SPSM erbjuder kostnadsfritt specialpedagogiskt stöd inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Den höga kännedomen om SPSM medför att en uppföljning av kännedomsmätningen inte kommer att genomföras. SPSM bedömer att kommunikationsinsatserna inte kommer medföra en ökad kännedom bland målgruppen huvudmän och skolledare. Kommunikationsinsatserna kommer istället att följas upp med andra mätvärden, som antal förfrågningar om specialpedagogisk rådgivning.

2.2 Behov av praktisknära stöd och förbättrade arbetssätt

66 procent av huvudmännen och 52 procent av skolledarna uppger att de har ett stort behov av praktisknära stöd inom undervisning för elever med adhd, autism eller språkstörning.

49 procent av huvudmännen och 45 procent av skolledarna uppger att deras skolor har ett stort behov av att utveckla arbetssätt för att erbjuda en tillgänglig utbildning för elever med adhd, autism eller språkstörning.

2.3 Föredragna informationskanaler

I kännedomsmätningen fick huvudmännen och skolledarna även svara på vilka informationskanaler de föredrar för att få information om det stöd SPSM erbjuder. Majoriteten av respondenterna föredrar att få information via myndighetens webbplats spsm.se, samt via digitala nyhetsbrev.

3 Kommunikationsinsatser om SPSM:s samlade stöd inom NPF

SPSM genomför under våren 2024 ett flertal kommunikationsinsatser för att synliggöra SPSM:s samlade stöd inom NPF för huvudmän och skolledare. Stödet ska i slutändan vara till värde för barn, elever och vuxenstuderande med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Den genomförda kännedomsmätningen visar att huvudmän och skolledare har hög kännedom om SPSM och det kostnadsfria stöd som myndigheten erbjuder. Samtidigt uttrycks ett behov av praktisknära stöd och ett behov av att utveckla arbetssätt.

I kommunikationen lyfter SPSM därför särskilt möjligheten att söka specialpedagogisk rådgivning och uppmuntrar huvudmän och skolledare att ta kontakt med SPSM.

Kommunikationsinsatserna gentemot huvudmän och skolledare tar även hänsyn till de föredragna informationskanalerna som uppgavs under kännedomsmätningen. Därmed är webbplatsen [spsm.se](https://www.spsm.se) och riktade e-postutskick viktiga kanaler.

3.1 NPF-guiden

SPSM lanserade i början av 2024 en webbsida på [spsm.se](https://www.spsm.se) med information om myndighetens samlade stöd inom adhd, autism och språkstörning. Webbsidan kallas för NPF-guiden.

Via NPF-guiden synliggörs SPSM:s erbjudanden inom bland annat rådgivning, kompetensutveckling, bidrag och läromedel. Webbsidan riktar sig till huvudmän och skolledare.

NPF-guiden synliggör stöd som finns tillgängligt på SPSM:s webbplats. Webbsidan används för en samlad kommunikationskampanj under våren 2024 och kommer därefter att avpubliceras.

<https://www.spsm.se/npf-guiden/>

3.2 Utökad rådgivning

I den genomförda kännedomsmätningen uppger mer än hälften av huvudmännen och skolledarna ett stort behov av praktisknära stöd inom undervisning för elever med adhd, autism eller språkstörning. Därför har

SPSM under kommunikationskampanjen uppmanat huvudmän och skolledare att ringa till myndighetens kontaktcenter.

För att hantera fler samtal om NPF har myndigheten under kampanjen gett fler rådgivare med kompetens inom adhd, autism och språkstörning i uppgift att ta emot samtal.

3.3 Kommunikationskanaler

Den prioriterade kanalen för att sprida kännedom om SPSM:s stöd inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är myndighetens webbplats spsm.se.

Under våren 2024 genomförs även fyra riktade e-postutskick om SPSM:s stöd inom NPF till alla huvudmän i Skolverkets skolenhetsregister. Huvudmännen ansvarar själva för att uppgifterna i registret är korrekta. Sammanlagt 572 huvudmän har angett e-postadresser, och får därmed utskicken.

Under februari 2024 annonserade SPSM på skolledaren.se, som har cirka 19 000 besökare per månad. Syftet med annonsen var att leda skolledare vidare till NPF-guiden på SPSM:s webbplats, samt att uppmana skolledare att ringa till SPSM.

SPSM sprider även information om NPF-guiden och om myndighetens samlade stöd via sociala medier och via nyhetsbrevet ”Aktuellt från SPSM”.

3.4 Uppföljning av kommunikationsinsatser

Kommunikationsinsatserna genomförs under våren 2024 och kommer därefter att följas upp. SPSM kommer att följa upp och utvärdera statistik kopplat till webbplatsbesök, inkomna förfrågningar om specialpedagogisk rådgivning samt e-postutskick och andra kommunikationsaktiviteter.

4 Utbildande insatser om NPF

SPSM har under 2023 genomfört ett flertal utbildande insatser om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

4.1 Kurser, konferenser och webinarier

Inom ramen för regeringsuppdraget har SPSM deltagit i webinarier, konferenser och möten för att sprida kännedom om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och det stöd SPSM erbjuder:

- Deltagande i webinarium, Attention – september 2023.
- Föredrag och monter vid tre konferenser om Specialpedagogik för lärande – november 2023.
- Deltagande i webinarium, Samhall – december 2023.
- Extern samverkan Kommunförbundet Kalmar län – december 2023.

Utöver detta har SPSM inom ramen för myndighetens ordinarie verksamhet anordnat ett flertal webinarier och nätbaserade kurser om exempelvis autism, språkstörning och att främja skolnärvaro.

4.2 Podden Lika värde

SPSM har spelat in fyra nya poddavsnitt om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

- Avsnitt 95: Hur får vi lärandet att funka för barn och elever med adhd?
- Avsnitt 96: Hur får vi lärandet att funka för barn och elever med autism?
- Avsnitt 97: Hur skapar vi en organisation i skolan som är beredd på elevers olika behov?
- Avsnitt 98: Relationens betydelse när man möter barn och unga med NPF.

5 Instruktioner och planeringsstöd kring användandet av studiepaket

SPSM har tidigare utvecklat studiepaket inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Studiepaketen är webbaserade produkter som är framtagna för kompetensutveckling. Studiepaket NPF har fokus på adhd och autism, och Studiepaket språkstörning har fokus på språkstörning.

För att underlätta huvudmäns och skolledares planering och organisering av kompetensutvecklingen har SPSM i december 2023 lanserat nya planeringsstöd för studiepaketen. Studiepaket NPF har även anpassats för resurspersoner, såsom elevassistenter, skolmentorer, resurspedagoger och skolcoacher.

5.1 Studiepaket NPF

Studiepaket NPF lanserades i sin nuvarande form den 15 mars 2023. Till den 31 december 2023 hade studiepaketet nästan 80 000 unika besökare, enligt statistikverktyget Siteimprove.

Studiepaketet har under hösten 2023 kompletterats med planeringsstöd för huvudmän, rektorer, lärare, specialpedagoger och resurspersoner. SPSM har även utvecklat förslag på tillvägagångssätt för enskilt lärande och för kollegialt lärande.

För att Studiepaket NPF ska vara till nytta för fler yrkesgrupper har studiepaketet under hösten även anpassats för resurspersoner. Specifika reflektionsfrågor särskilt anpassade för resurspersoner har lagts till i varje moment.

<https://www.spsm.se/studiepaket-npf/>

5.2 Studiepaket språkstörning

Studiepaket språkstörning hade under 2023 drygt 15 000 unika besökare, enligt statistikverktyget Siteimprove. Studiepaketet har under hösten 2023 kompletterats med planeringsstöd för huvudmän och rektorer.

<https://www.spsm.se/studiepaket-sprakstorning/>

6 Avslutande reflektioner

Resultatet från den genomförda kännedomsmätningen ger underlag för kommunikationsplanering kring myndighetens erbjudanden gentemot huvudmän och skolledare. Oavsett om erbjudandet gäller NPF eller andra områden har SPSM nu underlag som visar hur målgruppen helst vill ta del av information från myndigheten.

6.1 SPSM utvecklar ett mer främjande och proaktivt stöd utifrån mottagarnas behov

SPSM fortsätter att utveckla ett specialpedagogiskt stöd som riktas mer främjande och proaktivt till skolverksamheter. SPSM har flera viktiga utvecklingsarbeten som syftar till att professionella i landets skolor ska få rätt stöd.

Vi vill särskilt nämna följande:

- Riktade insatser mot skolhuvudmän.
- Färdigställande av ett samlat erbjudande på spsm.se samt ett myndighetsgemensamt kontaktcenter och en enhetlig inloggning till myndighetens tjänster.
- Utveckling av arbetssätt och systemstöd för statsbidrag och produktionsstöd.

- Nytt systemstöd för att stärka fortbildningen och nå ut till fler.
- Utveckling av våra tjänster för distribution av läromedel.
- Systemstöd för hantering av kunddata och kundrelationer.
- Informations- och IT-säkerhet.
- Fortsatt arbete med att säkerställa att stöd ges utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

6.2 Stort behov av stöd

Kännedomsmätningen visar att huvudmän och skolledare har hög kännedom om SPSM. Samtidigt framkommer det att över hälften av respondenterna upplever ett stort behov av praktisknära stöd.

Att ta del av SPSM:s stöd i form av kompetensutveckling eller specialpedagogisk rådgivning kräver tid och resurser för huvudmän. I kommunikationen kring NPF-guiden har SPSM uppmuntrat huvudmän och skolledare att ta kontakt med myndigheten för att ta del av myndighetens stöd. Syftet är att sänka tröskeln att söka rådgivning och annat specialpedagogiskt stöd från SPSM. På så sätt kan arbetet med uppdraget bidra till långsiktigt positiva effekter, där SPSM uppfattas som en tillgänglig och stödjande myndighet.

SPSM fortsätter arbetet med att utveckla vårt specialpedagogiska stöd. Samtidigt behöver det finnas tid och resurser hos huvudmännen så att de kan tillgodogöra sig stödet, för att barn, elever och vuxenstuderande med funktionsnedsättningar ska få de bästa förutsättningarna att nå målen för sin utbildning.